MINISTARSTVO MORA, PROMETA I INFRASTRUKTURE

223

Na temelju članka 288. stavak 1. Zakona o izmjenama i dopunama Pomorskog zakonika (»Narodne novine«, br. 17/19) i članka 44., stavak 2. Zakona o plovidbi i lukama unutarnjih voda (»Narodne novine« 109/07, 132/07, 51/13, 152/14, 118/18) ministar mora, prometa i infrastrukture donosi

PRAVILNIK

O BRODICAMA, ČAMCIMA I JAHTAMA

GLAVA I.
UVODNE ODREDBE

Članak 1.

(1) Odredbama ovoga Pravilnika uređuju se uvjeti za plovidbu, stavljanje na tržište i/ili uporabu rekreacijskih plovila, područja plovidbe, uvjeti i nadzor nad gradnjom jahti, brodica i čamaca, utvrđivanje sposobnosti za plovidbu jahti, brodica i čamaca, isprave jahti, brodica i čamaca, te nadzor nad provođenjem odredaba ovoga Pravilnika.

(2) Pravilnik propisuje i tehničke zahtjeve u svrhu utvrđivanja sposobnosti jahte, brodice i čamca za plovidbu u svezi sa:

1. sigurnošću ljudskih života, brodice, čamca ili jahte i imovine,
2. sprečavanjem onečišćenja pomorskog okoliša i unutarnjih voda uljem, štetnim tvarima, otpadnim vodama i smećem,
3. zaštitom morskog okoliša i unutarnjih voda od štetnog djelovanja sustava protiv obrastanja trupa,
4. zaštitom na radu, smještajem posade i putnika,
5. sprečavanjem onečišćenja zraka,
6. uvjetima za prijevoz putnika,
7. sigurnošću uređaja za rukovanje teretom.

Članak 2.

(1) Ovaj Pravilnik sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim aktima Europske unije:

– Direktiva 2013/53/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o rekreacijskim plovilima i osobnim plovilima na vodomlazni pogon i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 94/25/EZ (Tekst značajan za EGP) (SL L 354, 28. 12. 2013.),

– Uredba (EU) 2016/1628 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. rujna 2016. o zahtjevima koji se odnose na ograničenja emisija plinovitih i krutih onečišćujućih tvari i homologaciju tipa za motore s unutarnjim izgaranjem za necestovne pokretne strojeve, o izmjeni uredbi (EU) br. 1024/2012 i (EU) br. 167/2013 te o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 97/68/EZ.

(2) Ovim se Pravilnikom utvrđuje okvir za provedbu sljedećih propisa Europske unije:

– Uredba (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o utvrđivanju zahtjeva za akreditaciju i za nadzor tržišta u odnosu na stavljanje proizvoda na tržište i o stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 339/93 Tekst značajan za EGP (SL L 218, 13. 8. 2008.),

– Uredba (EU) br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o europskoj normizaciji, o izmjeni direktiva Vijeća 89/686/EEZ i 93/15/EEZ i direktiva 94/9/EZ, 94/25/EZ, 95/16/EZ, 97/23/EZ, 98/34/EZ, 2004/22/EZ, 2007/23/EZ, 2009/23/EZ i 2009/105/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 87/95/EEZ i Odluke br. 1673/2006/EZ Europskog parlamenta i Vijeća Tekst značajan za EGP (SL L 316, 14. 11. 2012.),

– Uredba (EZ) br. 595/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2009. o homologaciji motornih vozila i motora s obzirom na emisije iz teških vozila (Euro VI) i o pristupu informacijama za popravak i održavanje vozila i izmjenama Uredbe (EZ) br. 715/2007 i Direktive 2007/46/EZ i stavljanju izvan snage direktiva 80/1269/EEZ, 2005/55/EZ i 2005/78/EZ Tekst značajan za EGP (SL L 188, 18. 7. 2009.),

– Provedbena Uredba Europske komisije (EU) 2017/1, od 3. siječnja 2017., o postupcima za identifikaciju plovila u skladu s Direktivom 2013/53/EU Europskog parlamenta i Vijeća o rekreacijskim plovilima i osobnim plovilima na vodomlazni pogon (SL L, L 1, 4. siječnja 2017.) (tekst značajan za EEA).

Područje primjene

Članak 3.

(1) Odredbe ovoga Pravilnika primjenjuju se na jahte, brodice i čamce upisane u hrvatski upisnik brodova, te na sve brodice, jahte koji plove unutarnjim morskim vodama i teritorijalnim morem Republike Hrvatske, te na sve čamce koji plove unutarnjim vodama Republike Hrvatske, kada je to izričito propisano odredbama ovoga Pravilnika.

(2) Odredbe ovoga Pravilnika koje se odnose na prevenciju od onečišćenja mora i morskog okoliša, te unutarnjih voda, primjenjuju se na sve brodice, čamce i jahte koje plove u unutarnjim morskim vodama, teritorijalnom moru i zaštićenoj ekološko-ribolovnoj zoni i unutarnjim vodama Republike Hrvatske.

(3) Odredbe ovog pravilnika ne primjenjuju se na velike putničke jahte kako su definirane Pomorskim zakonikom.

Definicije

Članak 4.

(1) Za potrebe ovoga Pravilnika navedeni pojmovi imaju sljedeće značenje:

1) akreditacija znači akreditacija kako je definirana u članku 2. točki 10. Uredbe (EZ) br. 765/2008;

2) brodica jest plovni objekt namijenjen za plovidbu morem koji je ovlašten prevoziti najviše 12 putnika, čija je duljina trupa veća od 2,5 metra, a manja ili jednaka 15 metara, ili ukupne snage porivnih uređaja veća od 5 kW;

Pojam brodica ne obuhvaća:

– plovila koja pripadaju drugom pomorskom objektu u svrhu prikupljanja, spašavanja ili obavljanja radova,

– plovila namijenjena isključivo za natjecanja,

– kanue, kajake, gondole i pedaline,

– daske za jedrenje i daske za jahanje na valovima;

3) brodica za osobne potrebe jest brodica za sport i razonodu koja se ne koristi u gospodarske namjene, odnosno rekreacijsko plovilo duljine između 2,5 i 15 metara, uključujući i osobno plovilo na vodomlazni pogon bez obzira na duljinu trupa;

4) brodica, čamac za gospodarske namjene jest brodica, čamac koji se koristi za obavljanje gospodarske djelatnosti;

5) brodica, čamac ili jahta na jedra je brodica, čamac ili jahta koja kao porivni uređaj ima jedra dovoljne površine pomoću kojih se može kretati na moru ili unutarnjim vodama, ovaj pojam ne isključuje brodice, čamce ili jahte koje uz jedra imaju i mehanički porivni uređaj;

6) brodica, čamac ili jahta u gradnji jest brodica, čamac ili jahta u gradnji od trenutka polaganja kobilice, ili sličnog stadija gradnje, do trenutka završetka gradnje;

7) brodica, čamac na vesla jest brodica, čamac koja kao porivno sredstvo koristi vesla;

8) charter kompanija je fizička ili pravna osoba vlasnik ili korisnik plovila ili je od vlasnika ili korisnika temeljem pisanog ugovora preuzela odgovornost za upravljanje plovilom;

9) čamac jest plovilo namijenjeno isključivo za plovidbu unutarnjim vodama, koje nije brod, plutajuće postrojenje ili skela, a čija je duljina trupa veća od 2,5 metara, ali manje ili jednako 20 metara, ili ukupne snage porivnih strojeva veće od 5 kW;

10) čamac za osobne potrebe je čamac za sport i razonodu koji se ne koristi u gospodarske namjene, odnosno rekreacijsko plovilo duljine između 2,5 i 20 metara;

11) Direktiva jest Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća broj 2013/53/EU kako je izmijenjena i dopunjena o usklađivanju zakona i drugih propisa zemalja članica koji se odnose na rekreacijska plovila;

12) distributer znači svaka fizička ili pravna osoba u lancu opskrbe, različita od proizvođača ili uvoznika, koja stavlja proizvod na raspolaganje na tržištu;

13) duljina jahte čija je duljina trupa veća od 24 metra jest duljina koja predstavlja 96% ukupne duljine na vodnoj liniji, povučenoj na visini od 85% najmanje visine brodice iznad gornjeg ruba kobilice, ili duljina od prednjega ruba pramčane statve do osi osovine kormila na istoj vodnoj liniji, ako je ta vrijednost veća. Na jahtama izvedenim s kosom kobilicom, vodna linija na kojoj se mjeri ta duljina mora biti paralelna s projektiranom vodnom linijom;

14) duljina trupa brodice, čamca, (bez obzira koristi li se za osobne potrebe ili gospodarske namjene), jest duljina od krajnje krmene do krajnje pramčane točke integralnog dijela trupa plovila mjerena paralelno s vodnom linijom koja odgovara plovilu nakrcanom punim zalihama i s najvećim dopuštenim opterećenjem plovila, mjerena prema hrvatskoj normi HRN EN ISO 8666:2003 – »Mala plovila – Osnovni podaci«;

15) duljina brodice/čamca za gospodarske ili javne namjene (izuzev ribarskih plovila) jest duljina preko svega, odnosno duljina od krajnje krmene do krajnje pramčane točke integralnog dijela trupa plovila mjerena paralelno s vodnom linijom koja odgovara plovilu nakrcanom punim zalihama i s najvećim dopuštenim opterećenjem plovila. Kod određivanja duljine preko svega sljedeće treba biti uključeno:

– trup,

– palube,

– linice,

– odbojnici trajno pričvršćeni za trup,

– dijelovi strukture trajno pričvršćeni za trup, palubu, nadgrađe, palubne kućice ili linicu,

– strukturni elementi koji čine dio trupa i utječu na njegovu izvedbu, kapacitet ili njegove značajke (npr. pramčani ulazni siz, rampe za ukrcaj/iskrcaj),

– krmene sohe sredstava za spašavanje, uključujući i ostale dijelove strukture smještene na krmi, a koji služe za smještaj i osiguravanje sredstava za spašavanje,

– strukturni elementi koji služe za skladištenje uređaja, opreme ili alata bez obzira na način pričvršćenja,

– podvodni izdanci na trupu koji služe u svrhu hidrostatičkog ili hidrodinamičkog uzgona,

– dodani volumeni na trupu, kao što je bulb ili izdanak za ugradnju kormilarskog uređaja, pričvršćeni za trup, palubu, nadgrađe, palubne kućice ili linicu bez obzira na način pričvršćenja.

Kormilo, kosnik, krmene platforme, odbojnici, rešetkaste ograde i ostali privjesci koji nisu trajno pričvršćeni za trup i koji ne utječu na kapacitet (volumen) broda ne uzimaju se u obzir kod određivanja duljine preko svega;

16) duljina ribarskog plovila jest duljina ribarskog plovila kako je definirana člankom 2. Uredbe (EU) (EU) 2017/1130 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o definiranju karakteristika ribarskih plovila;

17) gospodarski subjekti znači proizvođač, ovlašteni zastupnik, uvoznik i distributer;

18) ispostava jest ispostava lučke kapetanije;

19) jahta jest plovni objekt za sport i razonodu, neovisno o tome koristi li se za osobne potrebe ili za gospodarsku djelatnost, a čija je duljina trupa veća od 15 metara i koji je namijenjen za dulji boravak na moru[1](Pod pojmom »namijenjen za dulji boravak na moru« podrazumijevaju se odgovarajući uvjeti smještaja i boravka koji osobama na jahti omogućuju dulji autonomni boravak na moru prvenstveno s aspekta zaštite i sigurnosti. U tom smislu očekuje se da jahta bude zatvorenog tipa s nadgrađem, te da je pri tome osiguran: kabinski i/ili posteljni smještaj za sve osobe na jahti, ventilacija, rasvjeta, opskrba pitkom vodom, kuhinja, sanitarni čvorovi, mjesta za odlaganje osobnih stvari za osobe na jahti i putovi pristupa / bijega.), te koji je osim posade ovlašten prevoziti do 12 putnika;

20) jahta za gospodarske namjene jest jahta namijenjena iznajmljivanju sa ili bez posade;

21) jahta za osobne potrebe jest jahta koja se ne koristi u gospodarske namjene;

22) javna brodica, čamac jest brodica, čamac, osim ratne brodice, čamca, namijenjena i opremljena za obavljanje djelatnosti od općeg interesa države, a čiji je vlasnik, odnosno brodar država ili neko drugo tijelo ovlašteno od države i koja služi isključivo u negospodarske namjene;

23) korisnik jahte, odnosno brodice, čamca jest fizička ili pravna osoba koja drži jahtu, odnosno brodicu, čamac u posjedu kao vlasnik ili temeljem ugovora o zakupu ili ugovora o leasingu, s tim što se pretpostavlja, dok se ne dokaže suprotno, da je korisnik jahte, odnosno brodice, čamca osoba koja je u upisniku brodova upisana kao vlasnik;

24) Ministarstvo označava ministarstvo nadležno za sigurnost plovidbe;

25) motorna brodica, čamac ili jahta je brodica, čamac ili jahta koja se kreće pomoću mehaničkog porivnog uređaja;

26) nacionalno akreditacijsko tijelo znači nacionalno akreditacijsko tijelo kako je definirano u članku 2. točki 11. Uredbe (EZ) br. 765/2008;

27) nadzor tržišta znači aktivnosti koje provode i mjere koje poduzimaju javna tijela kako bi osigurala da proizvodi ispunjavaju zahtjeve koji se primjenjuju utvrđene zakonodavstvom Europske unije o usklađivanju te da ne ugrožavaju zdravlje, sigurnost ili bilo koji drugi aspekt zaštite javnog interesa;

28) nova brodica, čamac ili jahta je brodica, čamac ili jahta koja nije bila upisana u upisnik brodova Republike Hrvatske, a čija starost u trenutku podnošenja zahtjeva za upis u upisnik brodova ne prelazi dvije godine i koja pri tome nije bila stavljena na tržište i/ili u uporabu u državi članici Europske unije ili trećoj državi;

29) ocjenjivanje sukladnosti znači postupak kojim se utvrđuje jesu li ispunjeni zahtjevi ovog pravilnika i tehničkih pravila koji se odnose na proizvod;

30) opoziv znači svaka mjera usmjerena na postizanje povratka proizvoda koji je već dostupan krajnjem korisniku;

31) osobno plovilo na vodomlazni pogon (vodeni skuter, i sl.) jest brodica, čamac duljine manje od 4 metra opremljena motorom s unutarnjim izgaranjem i vodomlaznom pumpom kao glavnim pogonskim uređajem, projektirana na način da osoba ili osobe na njoj sjede, stoje ili kleče na trupu a ne unutar trupa;

32) osobe u brodici, čamcu ili jahti su članovi posade i putnici na brodici, čamcu ili jahti;

33) ovlašteni zastupnik znači svaka fizička ili pravna osoba s poslovnim nastanom unutar Europske unije, koju je proizvođač pisano ovlastio da u njegovo ime obavlja određene zadaće;

34) oznaka CE znači oznaka kojom proizvođač označuje da je proizvod sukladan sa zahtjevima koji se primjenjuju utvrđenima zakonodavstvom Europske unije o usklađivanju koje propisuje njezino stavljanje;

35) plovilo znači bilo koja brodica, čamac, jahta ili osobno plovilo na vodomlazni pogon;

36) plovilo građeno za vlastite potrebe graditelja (samogradnja) – plovilo koje je pretežito izgradio njegov budući korisnik za vlastite potrebe.

37) plovilo na zračnom jastuku je neistisninsko plovilo čiji je trup tijekom plovidbe potpuno iznad površine uslijed djelovanja aerodinamičkih sila generiranih površinskim efektom;

38) pokusna plovidba brodice, čamca i jahte je plovidba brodice, čamca i jahte u gradnji ili brodice, čamca i jahte na kojoj je obavljena značajna preinaka;

39) porivni stroj jest svaki motor s unutarnjim izgaranjem s paljenjem goriva iskrom ili tlakom, koji se upotrebljava u svrhu poriva plovila, a koji uključuju dvotaktne i četverotaktne ugrađene motore, krmene propulzore sa ili bez integralnog ispuha, te izvanbrodske motore;

40) porivni uređaj jest svako sredstvo koje služi za poriv uključujući i porivni stroj;

41) porodica motora znači proizvođačevo razvrstavanje motora koji prema projektu imaju slične osobine emisije ispušnih plinova ili buke;

42) posada brodice, čamca su osobe koje upravljaju brodicom/čamcem i druge osobe koje obavljaju poslove u svezi s plovidbom brodice, čamca;

43) posada jahte jest zapovjednik jahte i druge osobe koje obavljaju poslove u svezi s plovidbom jahte i upisane su u popis posade jahte;

44) postojeća brodica, čamac/jahta jest brodica, čamac/jahta koja nije nova brodica, čamac/jahta ili brodica, čamac/jahta u gradnji;

45) povlačenje znači svaka mjera usmjerena na sprječavanje da proizvod u lancu opskrbe bude dostupan na tržištu;

46) privatni uvoznik znači svaka fizička ili pravna osoba s poslovnim nastanom unutar Europske unije koja u okviru nekomercijalne djelatnosti uvozi proizvod iz treće zemlje na tržište Europske unije s namjerom da ga pusti u upotrebu za vlastite potrebe;

47) priznata organizacija jest organizacija koja ispunjava uvjete propisane posebnim propisom i koja je ovlaštena od Ministarstva za obavljanje statutarne certifikacije pomorskih objekata, a koja obuhvaća obavljanje pregleda i izdavanje propisanih isprava.

48) proizvođač znači svaka fizička ili pravna osoba koja proizvodi proizvod ili za koju se takav proizvod projektira ili proizvede te koja stavlja taj proizvod na tržište pod svojim imenom ili trgovačkom oznakom;

49) proizvod znači rekreacijsko plovilo, te djelomično završeno rekreacijsko plovilo, osobno plovilo na vodomlazni pogon, komponente navedene u Dodatku 3. ovoga Pravilnika kada se stavljaju na tržište ili kada su namijenjeni za ugradnju, rekreacijsko plovilo na kojima su obavljene značajne preinake, porivni stroj ugrađen ili su namijenjen za ugradnju u ili na rekreacijska plovila i plovila na vodomlazni pogon te porivni stroj na kojem su obavljene značajne preinake;

50) puštanje u upotrebu znači prva upotreba proizvoda obuhvaćenog ovim pravilnikom unutar Europske unije od strane krajnjeg korisnika;

51) rekreacijsko plovilo jest plovilo bilo koje vrste namijenjeno za sport i razonodu duljine trupa od 2,5 do 24 metra mjerenoj prema usuglašenoj normi, neovisno o vrsti poriva. Odredbe ovog Pravilnika primjenjuju se i u slučaju kada se isto plovilo prethodno korišteno za gospodarske namjene ili za obuku rekreacijskog jedrenja, stavlja na tržište za rekreacijske svrhe.

52) ribarska brodica, čamac je brodica, čamac za gospodarske namjene opremljena za gospodarsko iskorištavanje resursa koji žive u moru/unutarnjim vodama;

53) stavljanje na raspolaganje na tržištu znači svaka isporuka proizvoda za distribuiranje, potrošnju ili upotrebu na tržištu Europske unije u okviru komercijalne djelatnosti, s plaćanjem ili bez plaćanja;

54) stavljanje na tržište znači prvo stavljanje na raspolaganje proizvoda na tržištu Europske unije;

55) Tehnička pravila su pravila za statutarnu certifikaciju pomorskih brodova;

56) tijelo za ocjenjivanje sukladnosti znači tijelo koje obavlja poslove ocjenjivanja sukladnosti, uključujući umjeravanje, testiranje, potvrđivanje i pregled;

57) uvoznik znači svaka fizička ili pravna osoba s poslovnim nastanom unutar Europske unije koja stavlja proizvod iz treće zemlje na tržište Europske unije;

58) usklađena norma znači usklađena norma kako je definirana u članku 2. točki 1. podtočki (c) Uredbe (EU) br. 1025/2012;

59) vrsta pogona znači metoda kojom se pokreće plovilo;

60) zakonodavstvo Europske unije o usklađivanju označava svako zakonodavstvo Europske unije kojim se usklađuju uvjeti za stavljanje proizvoda na tržište.

61) značajnija preinaka motora jest preinaka porivnog stroja koja potencijalno može prouzročiti da motor prekorači granične vrijednosti ispuštanja propisanih u ovom Pravilniku, ili poveća nazivnu snagu motora za više od 15%;

62) značajnija preinaka plovila je preinaka koja mijenja vrstu pogona plovila, uključuje značajniju preinaku motora ili mijenja plovilo u tolikoj mjeri da ono možda neće ispuniti temeljne sigurnosne i okolišne zahtjeve utvrđene ovim Pravilnikom;

GLAVA II.
UVJETI ZA PLOVIDBU

Članak 5.

(1) Brodice, čamci i jahte hrvatske državne pripadnosti mogu ploviti ako je njihova sposobnost za plovidbu utvrđena sukladno odredbama Pomorskog zakonika, Zakona o plovidbi i lukama unutarnjih voda i ovoga Pravilnika, ako posjeduju valjani upisni list, odnosno svjedodžbu o sposobnosti za plovidbu, ako brodicom, čamcem ili jahtom upravlja osoba s odgovarajućom svjedodžbom odnosno uvjerenjem o osposobljenosti i ako brodica, čamac ili jahta ima najmanji broj članova posade potreban za sigurnu plovidbu utvrđen sukladno odredbama posebnog propisa kojim se uređuje najmanji broj članova posade za sigurnu plovidbu brodica, čamaca i jahti.

(2) Brodicom, čamcem ili jahtom hrvatske državne pripadnosti može upravljati osoba sa svjedodžbom ili uvjerenjem o osposobljenosti izdanom temeljem odredbi posebnih propisa kojim se uređuje način stjecanja zvanja i svjedodžbi o osposobljenosti.

(3) Na brodici ili jahti za osobne potrebe iz stavka 1. ovoga članka u vlasništvu fizičke osobe mora se za vrijeme plovidbe nalaziti vlasnik brodice ili jahte, članovi njegove uže obitelji ili osobe ovlaštene pisanom i ovjerenom punomoći.

(4) Na brodici ili jahti za osobne potrebe iz stavka 1. ovog članka u vlasništvu pravne osobe, mogu se za vrijeme plovidbe nalaziti zaposlenici pravne osobe ili osobe ovlaštene za korištenje plovila temeljem pisane i ovjerene punomoći.

(5) Na tekstu punomoći iz stavka 4. ovog članka mora biti jasno ispisano ime i prezime odgovorne osobe u pravnoj osobi koja je potpisala i ovjerila punomoć, vremensko razdoblje korištenja plovila na koje se punomoć odnosi, ime i prezime osobe koja je odgovorna za upravljanje plovilom, ukoliko plovilo nema stalno zaposlenu posadu te imena svih osoba koje će u vremenskom razdoblju važenja punomoći boraviti na plovilu.

(6) Punomoć iz stavaka 3. i 4. ovog članka mora se tijekom plovidbe nalaziti na brodici ili jahti.

Članak 6.

Plovnim objektom duljine jednake ili manje od 2,5 metara mogu se istovremeno prevoziti najviše dvije osobe.

Članak 7.

(1) Osoba koja upravlja brodicom ili čamcem ili zapovjednik jahte koja je doživjela pomorsku ili plovidbenu nesreću, kao i sve fizičke i pravne osobe koje steknu saznanje o događaju pomorske ili plovidbene nesreće ili su u pomorsku ili plovidbenu nesreću uključeni, dužni su bez odgađanja o tome obavijestiti lučku kapetaniju ili ispostavu.